

Váš návrat do vlasti. Podle prohlášení presidenta republiky na rozloučenou z Londýna má být nová vláda, která se ujme správy osvobozených částí vlasti, utvořená ze zástupců všech tří socialistických stran, jednotných odborů, strany lidové a zemědělců za účasti zástupců domácího odboje.² Podle dohody naší bojové ústředny R 3 s vládními činiteli má se v nejbližších dnech odebrat do zahraničí delegace zástupců domácího odboje, aby přinesla náležité informace o situaci doma a o názorech a přání našeho lidu.³ Přes to Vás však chceme již nyní informovat o hlavních požadavcích pracujícího lidu doma. Znárodnění dolů, všech velkých průmyslových závodů kovodělných, chemických, potravinářských, bank, pojišťoven, lesního majetku, jakož i zespolečenštění zemědělských majetků nad 30 ha výměry považujeme za minimální hospodářský program první domácí vlády. Ztotožňujeme se s radostí s nástupem nové lidové samosprávy, založené na národních výborech, jejichž funkce objasnil výstižně soudr. Šverma již 1. září min. roku.⁴ Požadujeme rychlé a tvrdé vymýcení všech zrádců a kolaborantů a válečných kořistníků, jakož i všech, kdož jakkoliv podporovali fašismus v první i druhé republice. Poněvadž všechen pracující lid volá po naprosté jednotě odborového hnutí, požadujeme, aby vláda ihned po příchodu do vlasti zajistila tuto jednotu tím, že zvláštním zákonem svěří organizační výstavbu odborů jednotné odborové ústředně. Ze sociálních požadavků pracujícího lidu zdůrazňujeme: spravedlivý podíl pracujících na národním důchodu. Odstranění nezaměstnanosti, zkrácení pracovní doby, rozšíření, zlepšení a sjednocení sociálního pojištění a pracovního práva. Náležité zastoupení odborů ve všech zařízeních, utvořených k regulaci sociální a hospodářské politiky státu. Žádáme Vás jako zahraničního zástupce českého pracujícího lidu, abyste při tvoření nové vlády uplatňovali též našim jménem uvedené požadavky.

Na shledanou v osvobozené vlasti.

Pryč s německými okupanty.

RO to jest Ústřední rada odborů.

AÚD KSČ Praha. 1945/695. Záznam depeše. — Též K. Veselý - Štainer, Cestou národního odboje, Praha 1947, str. 209—210.⁵

[126]

1945, jaro. Ostravsko. — Oběžník ilegálního oblastního výboru Komunistické strany Československa všem vedoucím a pověřencům KSČ s výzvou k budování stranických organizací a národních výborů. „Jen pevná a dobře organizovaná komunistická strana je schopna porazit vnitřní fašismus a buržoazii a dovésti pracující lid k plnému vítězství!“¹

² Viz projev presidenta Beneše v londýnském rozhlase dne 16. a 17. února 1945 — E. Beneš, Šest let exilu a druhé světové války, str. 245n.

³ „R 3“ — Rada tří — ilegální odbojová organizace benešovsky orientovaná se utvořila na Českomoravské vysočině v první polovině roku 1944 ze zbytku místní sítě buržoazní odbojové organizace „ÚVOD“ (Ústřední vedení odboje domácího), na níž se napojili někteří pracovníci jiných gestapem zničených buržoazních odbojových skupin (zejména „Obrany národa“ a „Petičního výboru Věrní zůstaneme“) — blíže viz Partyzánské hnutí v Československu, str. 327—329. Rada tří měla spojení s ilegální ÚRO, která pomocí vysílaček „R 3“ navázala styk s představiteli čs. odbojového hnutí ve Velké Británii. Domácím odbojovým složkám tehdy šlo o to, aby tento styk byl co nejužší. Proto na jaře 1945 bylo radiograficky jednáno o tom, že by v prostoru Nového Města na Moravě přistálo anglické letadlo, kterým by odletěli zástupci domácího odboje, aby projednali s představiteli zahraničního hnutí důležité politické otázky budoucího uspořádání republiky. Slibované letadlo však nepřiletělo (viz AÚD KSČ Praha, 1945/669, též K. Veselý-Štainer, Cestou národního odboje, str. 202).

⁴ Viz dokument čís. 49.

⁵ V textu, publikovaném v práci K. Veselého-Štainera, jsou některé stylistické odchylky.

¹ Členům okresního národního výboru, delegovaným Komunistickou stranou Československa, bylo v téže době zasláno následující pověření ilegálního okresního národního výboru:

Důvěrně!

Všem vedoucím a pověřencům Komunistické strany
Československa!

Dnes, v době konečného boje proti fašismu, kdy vládnoucí třída, t. j. buržoasie bankovní, průmyslová a agrární celým svým mocenským postavením vědomě a dobrovolně postavila se do služeb německého fašismu a jeho zotročovatelských a dobytvačných plánů najmě slovan-
ských národů a dohání pracující vrstvy lidové svou zradou a vykořisťovatelským systémem k odporu, je naprosto nutné, aby v každém městě, obci a závodě vybudováno bylo několikačlenné vedení komunistické strany, z lidí zásadních a poctivých, kteří stmelí okolo sebe v rozhodný okamžik boje veškerý pracující lid.

Bez existence komunistické strany je nemožno vésti rozhodný a důsledný boj proti fašismu a buržoasii a dovésti pracující lid k plnému vítězství!! Jen pevná a dobře organisovaná komunistická strana je schopna porazit vnitřní fašismus a buržoasii a dovésti pracující lid k plnému vítězství.

Dnes právě přišla chvíle, kdy slavným postupem sovětských armád krvavá tato válka končí se úplnou porážkou Německa a fašismu vůbec, kdy reakce v novém státě chce znovu uchopit svou moc nad proletariátem za pomoci různých demokratických hesel a frází, abychom měli a soudruzi musíme mít v každém místě vedení komunistické a svou stranu. Jen tímto způsobem zmaříme podvodné plány naší reakce!

Soudruzi! Západní kapitalistické mocnosti, t. j. Anglie a Amerika, rovněž i český rozhlas z Londýna stále opakuje, že svobodný národ ve svobodném státě sám rozhodne o příští formě státu a vládě.

Jak si to tito pánové svobodné rozhodnutí představují, o tom nás už příliš poučili na událostech v Řecku a Belgii. Pánové pod pojmem národ vidí kapitalismus a jeho mocenské prostředky.

My však prohlašujeme!!

Není-li pracující lid národem, není jim nikdo jiný!!

A proto musíme budovat pevnou a silnou komunistickou stranu v každé i v té nezapadlejší více a tak zmařiti podvodné plány vlastní buržoasie a reakce.

Soudruzi, doba velmi spěchá! Budeme zodpovědni za vítězství i porážku.

Budujme proto všude svědomitě kom. stranu, vůdkyni veškerého pracujícího lidu a Národní výbory!! Vítězství musí být naše!!

Oblastní výbor
komunistické strany ČS.

AÚD KSČ Praha. F 1945/30. Fotokopie.

„Vážený soudruhu,

jsi jmenován jako člen Okresního revolučního národního výboru za Komunistickou stranu RČSL.

Jsi postaven na čestné, ale zodpovědné místo. Uvědom si proto, že sloužíš pracujícímu lidu, že jej organisuješ a pomáháš vésti v boji proti zákeřnému nepříteli německému nacismu a fašismu.

Každý Tvůj nerozvážený krok, chybný čin, nedůslednost a nepřipravenost bude mít za následek zničení mnohých dobrých soudruhů a vlastenců nebo i celých rodin!!!

Jsi proto osobně zodpověden za veškeré následky z Tvých jednání plynoucích!!

Uvědom si, že pracuješ na horké půdě a proto raději podstoupíš smrt než zradíš.

K tomu pomáhej Ti proletářská čest a svědomí!!

Naše heslo: Smrt zrádcům!

Okresní
revoluční národní výbor.
Nečitelný podpis.“

[AÚD KSČ Praha. 1945/976.]